

ปัจจุบัน กฎหมาย กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับการดำเนินธุรกิจได้ถูกปรับเปลี่ยนตามสภาพ แวดล้อมทางธุรกิจที่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งตาม หลัก Fiduciary Duty หนึ่งของกรรมการ คือ Duty of Obedience ระบุไว้ว่า กรรมการมีหน้าที่ใน การกำกับดูแลการดำเนินกิจการให้เป็นไป ตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับ มติ คณะกรรมการและมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น ดังนั้น คณะกรรมการจึงต้องให้ความสำคัญกับการ ศึกษา ทำความเข้าใจกับกฦหมาย กฦเกณฑ์ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง และกำกับดูแลให้ มีระบบในการสอดส่องดูแลเรื่องนี้โดยเฉพาะ โดยคณะกรรมการจะมีการมอบหมายงานด้าน นี้ให้แก่คณะกรรมการตรวจสอบเพื่อช่วยปฦิบัติ หน้าที่ในเบื้องต้นก่อนเข้าสู่การพิจารณาของ คณะกรรมการต่อไป

IOD เห็นว่า เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ คณะกรรมการตรวจสอบเห็นถึงความสำคัญ ของการปฏิบัติหน้าที่ด้านนี้ และเพื่อเปิดโอกาส ให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ จากการปฏิบัติงานจริงในเรื่องดังกล่าว เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2560 IOD จึงได้จัดการประชุม Audit Committee Forum ขึ้นภายใต้หัวข้อ "The Audit Committee's Role in Compliance and Ethical Culture Oversight"

ก่อนเข้าสู่ช่วงการอภิปรายคณะกรรมการ ตรวจสอบที่เข้าร่วมงานได้รับฟังการบรรยาย ที่น่าสนใจจาก คุณวารุณี ปรีดานนท์ ซึ่งดำรง ตำแหน่งหุ้นส่วน-ที่ปรึกษาการกำกับดูแล กิจการการบริหารความเสี่ยงการควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายในจากบริษัทไพร้ชวอเตอร์ เฮาส์คูเปอร์สเอบีเอเอส จำกัด ในหัวข้อ "Audit Committee Guide for Compliance and Ethical Culture Oversight" โดยมีประเด็นที่ น่าสนใจ ดังนี้

1. องค์กรที่มี Compliance ที่ดี ควรประกอบ ด้วย 2 ส่วน คือ 1. ผู้บริหารที่มีความเป็นผู้นำและ สามารถขึ้นำความสำคัญของ Compliance ได้ อย่างขัดเจน (Tone at the top) 2. การมีวัฒนธรรม องค์กรและความมุ่งมั่นที่ให้ความสำคัญในเรื่อง การนำกฎระเบียบหรือจรรยาบรรณไปใช้ ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแล ควรต้องพิจารณาทั้ง 2 ส่วน โดยจะประเมินถึง ความคิด ความเชื่อ ทัศนคติของผู้บริหาร (Tone at the top) แล้วสื่อออกมาเป็นวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบอาจจะพิจารณา จากการที่ผู้บริหารให้ความสำคัญ ให้คุณค่าต่อ คำแนะนำของคณะกรรมการตรวจสอบ มากน้อยเพียงใด ทั้งนี้วัฒนธรรมองค์กรกับ Compliance ควรไปในทิศทางเดียวกัน

2. คณะกรรมการควรดูแลให้เกิดความ เชื่อมโยงระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับ กลยทธ์ของบริษัท เนื่องจาก Compliance เป็น ความเสี่ยงอย่างหนึ่ง เพราะหากปฏิบัติไม่ดีจะ ส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงขององค์กร ดังนั้น Compliance จึงเป็นเครื่องมือในเชิงรุกของกรรมการ

และผู้บริหาร ที่จะป้องกัน Crisis จากการเสีย ชื่อเสียง โดยคณะกรรมการต้องรู้ว่าความเสี่ยง อยู่ตรงไหน และพร้อมที่จะเข้าไปแก้ไขสถานการณ์ ที่เป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้องเพื่อป้องกันความเสีย หายต่อองค์กรที่จะเกิดขึ้นในภายหลัง

- 3. Compliance Framework แบ่งออก เป็น 3 ระดับ ได้แก่
 - 1. Business Strategy อยู่ในระดับคณะ กรรมการ และ CEO ซึ่งกลยุทธ์ของ องค์กรต้องมาจาก Tone at the top โดย กฏบัตรของกรรมการควรมีการระบุถึง หน้าที่ในการกำกับดูแลเรื่องวัฒนธรรม องค์กรอย่างขัดเจน มีการกำหนดเรื่อง Compliance และ Ethics เป็นวาระการ ประชุมของคณะกรรมการ มีการสื่อสาร โดยมุ่งเน้นให้เห็นว่า Compliance และ Ethics เป็นเรื่องที่สำคัญที่ต้องการให้ทุก คนปฏิบัติอย่างจริงจัง
 - 2. Business Management อยู่ในระดับ ผู้บริหาร ซึ่งต้องรู้ว่านโยบายและกระบวนการ ในการปฏิบัติคืออะไร มีการอบรม สื่อสาร ติดตาม และวิเคราะห์ในเรื่อง Compliance และ Ethics รวมถึงนโยบายการทุจริต คอร์รัปขันด้วย
 - 3. Business Oversight การรายงานและ ตรวจสอบเรื่องต่างๆที่เกิดขึ้น โดยได้รับ ข้อมูลจากฝ่ายต่างๆ เช่น ฝ่ายตรวจสอบ ภายใน ฝ่ายบุคคล ฝ่ายบริหารความเสี่ยง เป็นต้น ทั้งนี้อาจมีการทำ employee survey เพื่อเป็นการตรวจสอบและสอบถาม ความเห็นของพนักงานอีกทางหนึ่ง
- 4. คำถามที่คณะกรรมการควรถามเกี่ยวกับ เรื่อง Compliance ภายในองค์กร มีดังนี้
 - ผู้บริหารระดับสูงมีการสื่อสารและให้ ความสำคัญกับเรื่องนี้หรือไม่
 - ผู้บริหารระดับสูงมีความรับผิดชอบใน เรื่องนี้หรือไม่
 - มีการประเมินความเสี่ยงหรือไม่
 - โครงสร้างองค์กรสนับสนุนการทำหน้าที่ ด้าน Compliance ชัดเจนหรือไม่
 - คณะกรรมการมีบทบาทในการกำกับดูแล ด้านนี้ขัดเจนหรือไม่

PwC compliance and ethics framework

Source: PwC State of Compliance Study 2016

- 5. คำถามสำหรับกรรมการตรวจสอบ เกี่ยวกับเรื่อง Compliance มีดังนี้
- ฝ่ายตรวจสอบภายในมี value เพียงพอ กับองค์กรหรือไม่
- ฝ่ายตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระ เพียงพอหรือไม่
- ฝ่ายตรวจสอบภายในมีกฎบัตรที่ระบุ หน้าที่ขัดเจนหรือไม่
- มีการลงทุนในการสร้างและพัฒนาความ รู้ความสามารถของฝ่ายตรวจสอบภายใน เพียงพฤหรือไม่
- ฝ่ายบุคคล ฝ่ายตรวจสอบภายใน และ ฝ่าย Compliance สามารถทำงานร่วม กันและแลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้หรือไม่

สำหรับช่วงของการอภิปราย ในหัวข้อ "The Audit Committee's Role in Compliance and Ethical Culture Oversight" คณะผู้อภิปราย ซึ่งประกอบด้วย 1. คุณพจนีย์ ธนวรานิช ประธาน กรรมการตรวจสอบ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) 2. คุณระเทียร ศรีมงคล ประธานกรรมการ ตรวจสอบ บริษัท อินโดรามา เวนเจอร์ส จำกัด (มหาชน) และ 3. ผศ.ดร. อนุสรณ์ ธรรมใจ ประธาน กรรมการตรวจสอบ บริษัท ช ทวี จำกัด (มหาชน) และ อดีตประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และ ดำเนินการอภิปรายโดย ดร. นฤมล สิงหเสนี กรรมการผู้จัดการ บริษัท เมจิก ทรี จำกัด ได้ร่วม แลกเปลี่ยนประสบการณ์จริงและให้ข้อเสนอ แนะที่น่าสนใจ ดังนี้

1. ประสบการณ์ในการทำหน้าที่กรรมการ ตรวจสอบที่มีต่อการกำกับดูแลด้าน Compliance และ Ethics

คุณพจนีย์ ธนวรานิช ได้เล่าถึงประสบการณ์ ในการเป็นประธานกรรมการตรวจสอบ ธนาคาร กรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ว่า ธนาคาร ซึ่งเป็นสถาบันการเงินนั้น อยู่ภายใต้การกำกับ ดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ซึ่ง คณะกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่กำกับดูแล ให้มีการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของหน่วยงานต่างๆที่ เกี่ยวข้อง ธนาคารจึงจำเป็นต้องมีระบบการ ควบคุมภายในที่ดี โดยมีฝ่าย Compliance ทำหน้าที่กำกับดูแลด้าน Compliance Ethics โดยตรง และรายงานต่อคณะกรรมการ ตรวจสอบ รวมถึงฝ่ายตรวจสอบภายในที่ช่วย ในเรื่องการสอบทานการควบคุมภายใน บริหารความเสี่ยง และรายการที่มีความขัด แย้งทางผลประโยชน์ให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้อง ซึ่งหากคณะกรรมการ ตรวจสอบมีการตรวจพบ หรือสงสัยว่าอาจจะ มีการทุจริต การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือมี เหตุที่ทำให้เห็นว่าระบบควบคุมภายในไม่ดีพอ จะต้องรายงานให้คณะกรรมการบริษัททราบ ทันที เพื่อให้กรรมการหรือฝ่ายบริหารแก้ไขตาม ที่ได้กำหนดไว้ นอกเหนือจากการปฏิบัติตาม กฦ ระเบียบต่างๆ แล้ว ธนาคารยังมีวัฒนธรรม องค์กรที่ให้ความสำคัญต่อจรรยาบรรณของ ธุรกิจ โดยมี Core value ขององค์กรในเรื่อง

ของความซื่อสัตย์และการปฏิบัติให้ถูกต้อง รวมถึงการปฏิบัติในเรื่องการต่อต้านการทุจริต คอร์รัปชันด้วย โดยจัดให้มีการอบรมพนักงาน ในทุกระดับ ซึ่งจะนำมาใช้ตั้งแต่การรับพนักงาน การประเมิน KPI ประจำปี เพื่อให้สอดคล้องกับ วัฒนรรรมคงค์กร

คุณระเทียร ศรีมงคล ในจานะประธาน กรรมการตรวจสอบ บริษัท อินโดรามา เวนเจอร์ส จำกัด (มหาชน) มองว่า บริษัทเป็นบริษัททาง ด้านปิโตรเคมีซึ่งมีบริษัทอยู่ทั่วโลก จึงค่อนข้าง มีความซับซ้อน ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบจะ พิจารณาเรื่อง Compliance และ Ethics รวมถึง เรื่องการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน และเป็น ผู้กำหนดกฦระเบียบของ Compliance โดย สื่อสารผ่านคณะกรรมการสรรหา ค่าตอบแทนและกำกับดูแลกิจการของบริษัท เพื่อประสานไปยังฝ่ายบุคคลและสื่อสารไปยัง พนักงานของบริษัท ในขณะเดียวกันบริษัทยังมี คณะกรรมการด้านความยั่งยืนและการบริหาร ความเสี่ยงทำหน้าที่ดูแลในเรื่องความเสี่ยงของ องค์กร

ผศ.ดร. อนุสรณ์ ธรรมใจ ได้เล่าถึง ประสบการณ์ที่เคยเป็นประธานกรรมการตรวจ สอบ บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) มองว่า บางจากเป็นบริษัทที่มีวัฒนธรรมของคน ทำงานที่ดีมาก จึงทำให้มีความโปร่งใส สามารถ ตรวจสอบได้ง่าย ในส่วนการเป็นประธานกรรมการ ตรวจสอบของบริษัท ช ทวี จำกัด (มหาชน) ซึ่ง เป็นบริษัท MAI และเป็นธุรกิจครอบครัว ไม่มี จึงมีการตั้งคณะกรรมการ ความซับซ้อนมาก กำกับดูแลกิจการ บริหารความเสี่ยง สรรหาและ กำหนดค่าตอบแทน เข้ามาช่วยพิจารณาในเรื่อง การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบต่างๆ

2. สัญญาณเตือนภัยสำหรับการกำกับ ดแลด้าน Compliance และ Ethics ที่ คณะกรรมการตรวจสอบควรให้ความ สำคัณ

คุณพจนีย์ ธนวรานิช มองว่า สัญญาณ ที่ชัดเจน คือเรื่องการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งคณะ กรรมการตรวจสอบเป็นช่องทางหนึ่งที่จะรับ เรื่องร้องเรียนจากผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมด รวมทั้ง รายงานในเรื่องของการทุจริตคอร์รัปชันต่างๆ ซึ่งหากเกิดการทุจริตคอร์รัปขันจากผู้บริหาร แล้วนั้นจะเป็นสัญญาณที่ไม่ดี จำเป็นที่จะต้องมี Check and Balance ที่ดี รวมถึงการลงโทษ ทางวินัยด้วย ทั้งนี้ Tone at the top เป็นสิ่งที่ สำคัญที่สุด ซึ่งธนาคารจะมีการทำ Employee โดยจะให้พนักงานประเมินผู้บริหาร รวมถึง CEO ด้วย ซึ่งคะแนนที่ได้นั้นจะสะท้อน ให้เห็นด้านต่างๆออกมา ทั้งนี้คณะกรรมการ ตรวจสอบต้องดูว่าผู้บริหารระดับสูงให้ความ สนใจในเรื่องของ Compliance และ Ethics มากน้อยเพียงใด มีการ take action เร็วเพียง ใด มีการลงโทษอย่างไร ซึ่งเป็นหน้าที่ของคณะ กรรมการตรวจสอบที่ต้องสอบถามและติดตาม

คุณระเฑียร ศรีมงคล มองว่า การที่บริษัท มีสาขาอยู่ทั่วโลก คณะกรรมการตรวจสอบจึงได้ วางระบบการตรวจสอบของทุกบริษัท และให้ ความสำคัญเรื่องความตรงต่อเวลาในการ รายงานข้อมูล หากส่งรายงานไม่ตรงเวลาจะมี การเตือน โดยคณะกรรมการตรวจสอบสามารถ ที่จะเรียกผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามาสอบถามได้ ทั้งนี้ ในกิจการที่บริษัทเข้าไปซื้อใหม่ ในช่วงแรกจะ ส่งทีมตรวจสอบเข้าไปดูทั้งหมด หากมีอะไรเกิด ขึ้นต้องแน่ใจว่ากรรมการตรวจสอบได้รับข้อมูล เร็ว มีช่องทางให้ร้องเรียน แจ้งเบาะแส และ คุ้มครองผู้ร้องเรียน ส่วนในเรื่องของการต่อต้าน การทุจริตคอร์รัปชัน เช่น การให้/รับของขวัญ ควรมีการออกกฎระเบียบในการปฏิบัติขึ้นมา กย่างทัดเจน

ผศ.ดร. อนุสรณ์ ธรรมใจ มองว่า สัญญาณ เตือนภัยในการกำกับดูแลด้าน Compliance และ Ethics ต้องอาศัยการตรวจสอบและประสบการณ์ ของคณะกรรมการตรวจสอบ ทั้งนี้เมื่ออยู่ใน การประชุมคณะกรรมการ แล้วมีวาระที่ไม่ถูก จริยธรรม กรรมการต้องกล้าท้วง กล้าพูด ไม่ ควรเกรงใจกัน

3. ปัจจัยหรือเครื่องมือในการสนับสนุน งานของคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อการ กำกับดูแลด้าน Compliance และ Ethics

คุณระเทียร ศรีมงคล มองว่า บริษัทที่ให้ ความสำคัญในเรื่องของ Sustainability จะมอง องค์กรในระยะยาว คำนึงถึงชื่อเสียงองค์กร จะมี Value มากกว่า และมีโอกาสที่จะเกิดการทุจริต คอร์รัปชันน้อยกว่าบริษัทที่ไม่ให้ความสำคัญ ทั้งนี้ในส่วนของการทำงานนั้น คณะกรรมการ ตรวจสอบควรเป็นเสาหลักให้เกิดความเชื่อใจ กับพนักงาน สามารถปรึกษาได้หรือช่วยแก้ไข ปัญหาให้ได้

ผศ.ดร. อนุสรณ์ ธรรมใจ มองว่า คณะ กรรมการตรวจสอบควรเลือกทำงานกับองค์กร ที่ให้ความสำคัญกับความยั่งยืน มี integrity เพื่อให้ สามารถทำหน้าที่ในการเตือน และเสนอความ คิดเห็บได้

คุณพจนีย์ ธนวรานิช มองว่า ภาพรวม องค์กรควรให้ความสำคัญกับการกำกับดูแล กิจการที่ดีในทุกระดับตั้งแต่กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ซึ่งทุกคนต้องตระหนักในเรื่องนี้ ควรมีระบบการควบคุมภายในที่ดี มีการตรวจ สอบถ่วงดุล การบริหารความเสี่ยง มาตรการที่ จะทำโทษผู้ที่ทำผิด มีการตั้งคณะกรรมการ สอบสวนเรื่องต่างๆเพื่อให้ความเป็นธรรมใน กรณีที่เกิดปัญหา สำหรับผู้ตรวจสอบภายในควร มีการพัฒนาความรู้ทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อเป็นเครื่องมือที่ดีในการวิเคราะห์ตรวจสอบ และนำข้อมูลมาสู่คณะกรรมการตรวจสอบ โดย ผู้ตรวจสอบภายในต้องมีความเป็นอิสระเพียง พอด้วย ทั้งนี้คณะกรรมการตรวจสอบต้องมีการ ตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง มีการทบทวนจรรยาบรรณ ธุรกิจ และกฏบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ ในทุกปี

Corporate and business law and regulation nowadays have been amended following changing business atmosphere. Following the principle of Fiduciary Duty, one of the directors' responsibilities is the Duty of Obedience stating that the directors have duty to oversee and ensure business operation according to law and regulation, board resolutions and resolution of stakeholders' meeting. Hence, the directors will have to study changing law and regulations and ensure that monitoring system is available. Directors will assign audit committee to work on their behalf in order to preliminarily screen the work prior to forwarding findings to the directors for consideration.

To encourage audit committee to prioritise duty implementation and to create a platform for knowledge sharing and learning experience, IOD recently held a conference "Audit Committee Forum on 5 October 2017 based on the theme: "The Audit Committee's Role in Compliance and Ethical Culture Oversight".

Prior to a seminar session, members of audit committees listened to Ms. Varunee Pridanonda, Partner and Consultant -Governance, Risk, Compliance and Internal Audit Services at PricewaterhouseCoopers ABAS Ltd. on the topic "Audit Committee Guide for Compliance and Ethical Culture Oversight". Here are some of the key factors are:

1. Good Corporate Compliance should comprise of 1) Leadership with capability to clearly guide the importance of compliance (Tone at the top) 2) Corporate culture and determination to put in practice regulations and ethics. Audit committee should consider these two elements reflected from executive's policy on giving priority and value to suggestions given by audit committee he executives and reflect into corporate culture.

2. Directors should establish a link between risk assessment and corporate strategy

The thing is compliance is one of the risks. Lacking proper practice will affect corporate credibility. Compliance is a proactive tool for directors and executives to prevent a crisis of losing credibility and to equip the directors with readiness to solve problems and prevent any damage that could occur.

3. Compliance Framework can be categorised into the following three levels:

 Business Strategy in the level of directors and CEO. Corporate strategy must come from 'Tone at the Top'. Following the charter, duties of the directors should

- include corporate culture. Compliance and Ethics should be clearly stated in the agency so everyone can actively follow.
- Business Management is at the level of executives who should be aware of policy and operational process. Training on communication, monitoring and analysis on compliance and ethics and policy on anti-corruption.
- 3. Business Oversight: audit report and probe based on information from various sources for example audit department, human resources department, risk management department. Employee survey may also be undertaken to check employee's feedback.

4. Here are samples of questions relating to corporate compliance that directors should ask are as follows:

- Does the top executive communicate and give importance to corporate compliance?
- Is the top executive responsible for corporate compliance? Is there any risk assessment?
- Does corporate structure clearly support compliance operation?
- Does audit committee have any clear role in operation?

5. Question relating to compliance for audit

committee to consider:

- Does the audit committee have sufficient value to the corporate?
- Does the audit committee have sufficient freedom?
- Does the audit committee have a charter that clearly states the committee's duties?
- Is there any sufficient investment in capacity building of audit committee?
- Can human resource department, internal audit department and compliance department work harmoniously and share information?

For a session on the topic "The Audit Committee's Role in Compliance and Ethical Culture Oversight", panelists included Ms. Potjanee Thanavaranit, chairperson of audit committee at Bank of Ayudhya Public Company Limited, Mr. Rathian Srimongkol, Chairman of the Audit Committee, Indorama Ventures Public Company Limited, Asst. Prof. Dr. Anusorn Tamajai, chairman of the audit committee Cho Tawee Public Company Limited and former audit committee chairman of Bangchak Corporation Public Company Limited. The session was moderated by Dr. Narumol Sinhaseni, founder of Magic Three Company Limited. Following are some

of interesting suggestions shared during the session.

1. Experience on compliance and ethics among audit committee experience

Ms. Potjanee Thanavaranit shared her experience as chairperson of the audit committee at Bank of Ayudhya Public Company Limited that banking institution is under the Bank of Thailand supervision. Compliance and ethics department has a role in directly overseeing and reporting to the audit committee and internal audit department to help review internal audit, risk assessment and conflict of interests. Any unusual action which could lead to any fraud, law violation or insufficient internal control should be reported to the directors immediately in order to find a solution. Apart from law and regulation, each bank still has a corporate culture that gives importance to business ethics and corporate core value of sincerity and action against corruption. Staff at all levels should be able to attend training on recruitment and annual KPI assessment following corporate culture

Mr. Rathian Srimongkol, chairman of the audit committee at Indorama Ventures Public

Company Limited, said structure of the petrochemical company was. complicated. Hence the audit committee have to consider not only compliance and ethics but also anti-corruption and compliance regulation through communication with selection committee, remuneration consideration and corporate operation to coordinate with human resource and communicate to company staff. Meanwhile directors overseeing sustainability and risk assessment will take care of corporate risk.

Asst.Prof.Dr. Anusorn Tamajai shared his experience as chariman of the audit committee at Bangchak Corporation Public Company Limited and commended its corporate culture, particularly transparency. MAI-listed Cho Tawee Public Company Limited is a family business and that it's not much complicated. Corporate operation, risk assessment, selection and remuneration committee is set up to oversee related regulations.

2. Warning sign of compliance and ethics operation that audit committee should give priorities

Ms.Potjanee Thanavaranit said corruption would be an obvious sign. Audit committee is seen as a channel for filing complaints from all stakeholders apart from available corruption reports. Corruption cases by executives are seen as negative signs. Availability of check and balance is crucial and so is punishment. Tone at the top is an ultimatum. Employee survey among staff and CEO will be undertaken at the bank. Rating will reflect feedback on each part. The audit committee will have to check to what extent top executive give priorities to compliance and ethics, take action on the matter and how punishment will be made. The audit committee also has duties to investigate and monitor.

Mr. Rathian Srimongkol said companies having branches all over the world should be equipped with auditing system and punctuality in report submission. Reminding system will be activated when report is not submitted on time. The audit committee can call related parties to ask questions. For business that is newly taken over, the audit committee will check all departments

in case there's any unusal issue, so receive immediate information will be received. A channel for corruption complaints should also be available.

Asst.Prof.Dr. Anusorn Tamajai viewed audit committee on compliance and ethics ability to check and balance depends of the committee experience. If there's any unethical issue in each agenda, committee must dare ask question and speak up.

3. Compliance and ethics factors and mechanism that support audit committee on compliance and ethics

Mr. Rathian Srimongkol believes that any corporate that gives priorities to sustainability will look at the corporate in the long term and think less about company image than corporate value and corruption. The audit committee should be a foundation for creating trust and credibility among employees and providing solutions to any corporate issue that may occur.

Asst.Prof.Dr.Anusorn Tamajai said the audit committee should select to work with a corporate that gives priority to sustainability so that the committee can maintain integrity and continue warning and giving suggestions.

Ms. Potjanee said corporate governance should be prioritised at all levels from directors, executives and staff. Everyone should be aware of corporate governane. Internal control, check and balance, and risk management should also be available. Investigative panel should be appointed to probe on each case prior to finalising punishment. Internal auditor should be equipped with domestic and international knowledge seen as a tool to analyse and bring information to audit committee. The audit committee should have freedom to continuously check and balance, review on business ethics and charter of audit committee every year.

